

numismatisk rapport 165

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening



Ukrainske mønter – i krigens skygge

Referat fra Generalforsamlingen i Dansk Numismatisk Forening 2024

Guld, prostituerede og selvmord – en reflekterende artikel

Fra Bent Petersens samling · Skruedalere : bokstalere

Januar 2025

Sælg mønter og medaljer på auktion



*Charles II, 1660-1685
5 Guineas 1672, London
Hammerslag: 70.000 kr.*

*Vikingerne i Northumbria ca.
921-927 Penny
Hammerslag: 70.000 kr.*

*Romerriget
Lucius Verus, 161-169 e.v.t.
Hammerslag: 85.000 kr.*



*Christian V, 1670-1699
Søslaget i Køge Bugt,
sølvmedalje 1677
Hammerslag: 440.000 kr.*



*Rusland
Alexander III
"Memory of the Opening of
St. Peterburg Maritime Canal"
sølvmedalje 1885
Hammerslag: 60.000 kr.*



BRUUN RASMUSSEN

PART OF THE BONHAMS NETWORK

bruun-rasmussen.dk



numismatisk rapport

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening

Ansvarshavende:

Michael Wagner Christiansen

60 52 34 81

formand@numismatik.dk

Annoncer:

Torben Hansen

num-rap@numismatik.dk

Grafisk ansvarlig:

Torben Hansen

num-rap@numismatik.dk

Tryk: Dystan & Rosenberg

Annoncepriser (excl. moms og evt. repro):

Side 2, 4 eller Bagsiden kr. 1.600

Helside $\frac{1}{1}$ (126 x 188 mm): kr. 1.400

Halvside $\frac{1}{2}$ (126 x 86 mm): kr. 800

Kvartside $\frac{1}{4}$ (126 x 42 mm): kr. 500

Copyright:

Gengivelse og kopiering af signerede artikler eller dele deraf er kun tilladt med forfatterens skriftlige tilladelse. Omtale og korte uddrag af artikler og meddelelser er tilladt med kildeangivelser.

Næste nummer:

Medio marts 2025

Deadline for bestilte annoncer:

3. marts 2025

ISSN 0105-8126
ISSN 2794-526X (web)

Indhold

Referat fra Generalforsamlingen i
Dansk Numismatisk Forening 2024 5

Samuel L Flyger

Guld, prostituerede og selvmord
– en reflekterende artikel 9

Birger Bentsen

Fra Bent Petersens samling 18
Skruedalere : bokstalere 21

Torben Juul Hansen

Ukrainske mønter – i krigens skygge 27

Foreningsmøder i DNF 30

Bestyrelsen i DNF 31



Dansk Numismatisk Forenings møder:

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K, Israels Plads
Se mere side 30 og 31

numismatik.dk

STACK'S BOWERS GALLERIES

MARCH 13-16, 2025 • ZURICH, SWITZERLAND

Presenting The
**L. E. BRUUN
COLLECTION**

A CORPUS OF SCANDINAVIAN
MONETARY HISTORY, PART II

Featuring Coins from Denmark, Norway,
Sweden and Schleswig-Holstein



Schleswig-Holstein-Gottorp.
10 Ducats (Portugaloser), ND.
Johann Adolf. Fr-1502 var, Bruun-14145.
NGC Unc Details—Cleaned.



Denmark. Speciedaler, 1682.
Gluckstadt Mint. Christian V.
Dav-3676, Bruun-7274.
NGC MS-63.



Norway. 2 Ducats, ND.
Frederik III. Fr-5b.
Bruun-6738.
NGC MS-66★.



Schleswig-Holstein-Sonderburg.
2 Taler, 1622. Johann the Younger.
Dav-A3715, Bruun-14664.
NGC MS-61.



FOR MORE INFORMATION:

California: +1.949.253.0916
New York: +1.212.582.2580
Email: InfoDK@StacksBowers.com

LEGENDARY COLLECTIONS | LEGENDARY RESULTS | A LEGENDARY AUCTION FIRM

California Headquarters:

1550 Scenic Ave., Ste. 150, Costa Mesa, CA 92626

Copenhagen Office:

+011.45.88749409 • Toll Free: +011.45.80404942

SBG DNF Mar2025 Bruun II 241101

Stack's Bowers
GALLERIES

America's Oldest and Most Accomplished
Rare Coin Auctioneer

CALIFORNIA • NEW YORK • BOSTON • PHILADELPHIA NEW • HAMPSHIRE • OKLAHOMA
SACRAMENTO • VIRGINIA • HONG KONG • COPENHAGEN • PARIS • VANCOUVER

Referat fra Generalforsamlingen i Dansk Numismatisk Forening 2024

Årets generalforsamling blev afholdt lørdag den 2. november klokken 17:00 i Restaurant Under Uret.

Formanden indledte med at byde velkommen til generalforsamlingen. Der var fremmødt 34 deltagere.

1. Valg af dirigent

Bestyrelsen foreslog Steen Jakobsen som dirigent. Forslaget blev vedtaget med bifald og uden modkandidater. Dirigenten takkede for valget og konstaterede at generalforsamlingen var lovligt indvarslet i henhold til lovene og dermed beslutningsdygtig. Ligeledes blev den udsendte dagsorden godkendt. Derefter overlod dirigenten ordet til formanden og formandens beretning.

2. Formandens beretning

Beretningen er trykt i Numismatisk Rapport 163, som var udsendt til medlemmerne inden mødet, hvorfor formanden henviste til denne.

Den nye MERM-sag kører videre.

Formanden oplyste at bestyrelsen havde kendskab til, at 10 medlemmer var afgået ved døden. Han bad forsamlingen om at rejse sig, og ære de afdøde med et minuts stilhed.

Derefter spurgte dirigenten, om der var spørgsmål til beretningen.

Der var ingen, så dirigenten spurgte om generalforsamlingen kunne godkende formandens beretning. Det kunne forsamlingen og kvitterede med et bifald.

3. Kassereren fremlagde det reviderede regnskab

Dirigenten gav ordet til kassereren for fremlæggelse af det reviderede regnskab. Regnskabet er trykt i Numismatisk Rapport 165 (side 10 og 11). Regnskabet er



godkendt og underskrevet af de to revisorer, og underskrifterne er forevist for dirigenten.

Kassereren informerede om den nye regnskabsopstilling, der er funktionsopdelte, så man kan få et overblik over hvad vores forskellige projekter / aktiviteter koster.

Kassereren knyttede supplerende bemærkninger til nogle af posterne. Bl.a. har der været store udgifter til sikringsordningen til vagtselskab, som nu er udskiftet. Derudover kan portostigningen mærkes.

Dirigenten spurgte dernæst, om der var spørgsmål til kassererens gennemgang af regnskabet. Da dette var ikke tilfældet, blev regnskabet godkendt.

4. Indkomne forslag

Der var indkommet forslag fra bestyrelsen til ændring af vedtægterne; §3, §4, §5. Baggrunden for ændringerne blev gennemgået af Torben Juul Hansen. Alle vedtægtsændringerne blev vedtaget.*

5. Fastsættelse af kontingent 2025 – 2026

Bestyrelsen foreslog uændret kontingent, men at det ændres således at kontingentet fremover udgør 200 kr. og 100 kr. for unge under 26 år. Medlemmer, der ønsker at få tilsendt Numismatisk Rapport og NNUM m.v., skal betale yderligere 150 kr. til dækning af forsendelse.

Forslaget om kontingent blev vedtaget.

Der var god stemning ved generalforsamlingen i Restaurant Under Uret. Her får Gaston Brabo tildelt Holger Hede-medaljen for det store arbejde han har gjort for DNF.



6. Valg til bestyrelsen

Mads Smedman, René Sekuła Villadsen og Henrik Berndt var på valg. Henrik Berndt modtog ikke genvalg, hvorimod Mads Smedman og René Sekuła Villadsen var villige til at modtage genvalg.

Bestyrelsen foreslog Alex Jensen som nyt bestyrelsesmedlem. Dirigenten spurgte, om der var andre, som ønskede at stille op til bestyrelsen. Det var ikke tilfældet, så Alex Jensen blev valgt ind i bestyrelsen og Mads Smedman og René Sekuła Villadsen blev genvalgt.

7. Valg af revisorer

De to revisorer Henrik Jensen og Kim Simonsen var begge villige til genvalg, og da der ikke var andre kandidater, blev de begge genvalgt.

8. Eventuelt

Dirigenten spurgte, om der var nogen spørgsmål.

Formanden spurgte til, om vi fik nok ud af samarbejdet med NNU, og om medlemmerne benyttede sig af at byde på tværs af møntklubberne. Årsagen er at bestyrelsen bruger megen tid på NNU-arbejdet. Enkelte syntes vi skal forsætte samarbejdet, og der var forslag om en fælles auktionsside. Formanden takkede for input.

En deltager var blevet gjort opmærksom på, at der var forskellige priser på standene for de forskellige mønthandlere på Møntbørsen – der blev spurgt om hvordan dette hang sammen. Bestyrelsen forklarede, at der var mængderabat når man bestilte mere end tre borde. Der var gjort et stort stykke arbejde på, ikke at forfordele enkelte mønthandlere, og at alle har betalt samme pris. Vi skal gøre prissætningen mere tydeligere fremover.

Formanden takkede Henrik Berndt for det store arbejde i bestyrelsen.

Til sidst blev Gaston Brabo tildelt Holger Hede-medaljen for det store arbejde han har gjort for DNF gennem årene, efterfulgt af en stående applaus fra forsamlingen.

Formanden takkede sluttelig dirigenten for en god ledelse af generalforsamlingen.

John Lind og Steen Jakobsen

* Se de korrigerede love for DNF på:
numismatik.dk → DNF → Lidt om DNF



Sælg til top priser!

Takket være vort enorme kundegrundlag så har de sidste auktioner givet os udmærkede priser for bl.a. mønter, sedler og gode filatelistiske objekter. Kontakt os for gratis værdivurdering.

 **Skanfil**

www.skanfil.no | Skanfil Århus: 41 99 02 99 | arhus@skanfil.no
Skanfil Fredensborg: 46 56 38 57 | niels@skanfil.no

Guld, prostituerede og selvmord – en reflekterende artikel

Af Samuel L Flyger

De fleste mønter er fulde af historie, dog er de flestes historie overladt til ens egen fantasi, baseret på det der kan læses langs randen, og ens egen historiske baggrundsviden om perioden den blev præget i. Det er her, at den nysgerriges spørgsmål bliver født; hvem har holdt denne mønt i hånden? Hvad er blevet købt for den? Hvilke liv har dens ejermænd mon levet, hvis beretninger er druknet i en Marianegrav af forrige årtusinders fortællinger, som kun deres skaber kan berette om...

Men i nogle tilfælde er en periode af møntens liv blevet nedskrevet, så forbered dig på en dramatisk fortælling, som du nok ikke har hørt før, og så er den alligevel fuld af temaer, vi alle har fået ind med modermælken.

Jeg har altid været fascineret af skibsvrag og deres kostbare laster, især de mange skattevrag fra 'Den Nye Verden' fra 1600- og 1700-tallet, hvor Spanien pumpede verdensøkonomien med sølv og guld fra deres nye kolonier i Syd- og Mellemamerika. Sølv og guld udvundet af ufrie sjæle, først de oprindelige sydamerikanere og dernæst slavegjorte afrikanere fra Trekantshandlen.

Historier fra skatteflåden Atocha i 1622 og 1715-flåden tændte en ild i mig fra år tilbage – både p.g.a. deres historie op til forlisene, og om hvordan de overlevende skulle overleve i månedsvis på en strand og skulle beskytte det af skatten, de fik reddet, fra pirater og øvrige fristede sjæle. Men også hele skattejæger-aspektet af det, succeshistorierne om 'Den Amerikanske Drøm' da Mel Fischer og Kip Wagner der efter årevis jagt og søgen efter de legendariske skatte endelig fandt det døde undersøiske paradys, der tildelte dem titlen "mangemillionærer".

Mønterne de var lastet med, var de såkaldte 'cobs', hurtigtproducerede mønter der bar præg af irregulære blanketter og svagpræg, som for spanierne var fuldstændigt ligegyldigt – bare de vejede det de skulle og var af den korrekte lødighed! Især guldmønterne fascinerede mig, men efter et hurtigt kig på Ebay realiserede jeg, at dette nok aldrig blev en realitet. Indtil at jeg en skønne dag så



Cobs-mønter ser altid lidt ufærdige ud, men de er deres vægt værd i guld og sølv.

en handler have en udateret 2 escudos cob til salg, også kendt som en 'doubloon' eller 'pistol'. Prisen var denne gang til at overleve, men den var uden proveniens der kunne linkes til et vrag, men sådan en "piratguldmønt" skulle jeg da have.

Håbet, for at den var fra et spændende fund, var dog endnu ikke opgivet, da jeg på den grove mønt kunne læse bogstaverne 'N R', som måtte stå for 'Nueva Reino de Granada', aka Bogota – Colombias hovedstad! Jeg havde engang læst, at man for 13 år tilbage havde fundet en kanon ud fra Floridas 'Treasure Coast' fyldt med 24 stk. guld 1- og 2-escudos fra netop det møntsted, så hjertet galoperede derudaf. Chancen var alligevel ikke så stor, så jeg måtte drage mod en af de største eksperter på cobs og skibsvragseffekter – Daniel Sedwick.

En mail blev skudt afsted over dammen, og et par dage senere kom et langt og spændende svar fra mesteren selv:



Det var gode og dårlige nyheder, men de dårlige nyheder var nu alligevel gode. Mønten kunne ganske enkelt – uden proveniens – blive henvist til ét bestemt fund: El Mesuno-skatten! Ud fra prikkerne i cirklerne rundt om Jerusalemkorset på reversen kunne den bestemmes til år 1636, et år der kun kendes fra det relative ukendte fund. Dette ledte mig ned i et kaninhul med en historie egnet til det store lærred i CineMaxx eller nogle lange kapitler i Biblen. Fra rigdommens glæde, blindhed og forfald, om broder-og moderkærlighed, til kærligheden til kødets lyster og det materielle – ja, en fortælling præget af glæde, mystik og sorg.

San Felipe de Barajas

Anno Domini MDCXXXVI, i Cartagena, skal borgen San Felipe de Barajas udvides for at kongeriget Spanien yderligere

kan etablere og forsvare sin dominans i Den Nye Verden. En udbygning der finansieres af Spaniens ekspanderende kolonialisme i forrige århundrede, områder der flyder med sølv og guld – bl.a. i de to bjergkæder splittet af Caucafloden i Bogota, Colombia.

Minerne var af de mest forfærdelige forhold, der kan tænkes, millioner af slaver og arbejdere døde i de op til flere hundrede meter dybe miner, i conquistadorernes varetægt. Det blev op over 40 grader og med dårlige sikkerhedsmæssige forhold og dårlig luft, så folk døde som fluer.

Det udvundne og raffinerede guld blev støbt og slået til lange barrer, som blev klippet til kantede blanketter vejende 6,77 gram, 22 karat guld, for derefter at blive præget af simpelt udformede stempler.

På aversen ses et kronet våbenskjold med alle Spaniens besiddelser, omringet af en, på denne ikke eksisterende, omskrift: "PHILIPPVS · IIII · D · G" med møntmesterens initial 'A', for Anuncibay, under møntmærket 'NR' og nominalen 'II' til højre for skjoldet.

Reversen bærer det stolte Jerusalemkors, som den katolske statsmagt Spanien nu er, med fleur-de-lis i felterne. Og hvis ikke det allerede stod klart på forsiden, under hvis autoritet mønten blev præget, står der: "HISPANIARVM REX 1636".

Vi spoler tiden 300 år frem, til 1936, eller måske skal vi nærmere frem til november 2007, hvor en mand nær de 90, Don Alfredo Gutiérrez, blev interviewet af den colombianske avis 'El Nuevo Dia'. Gutiérrez kendte nemlig til de såkaldte Guzmán-fiskerbrødre, og hævdede at have været bedste venner til den yngste af de tre brødre. Kan man læse spansk, så er artiklen "Así se despilfarró el Tesoro de El Mesuno" bestemt værd at læse.

I Cartagena blev borgen San Felipe de Barajas udvidet for at kongeriget Spanien yderligere kunne etablere og forsvare sin dominans i Den Nye Verden.



Familien Guzmán var en klassisk fattig kristen colombiansk familie, bosiddende tæt på Magdalenafloeden, som med sine 1.528 km løber fra Andesbjergene i det sydvestlige Colombia og udmunder i det Caribiske Hav. Her var et erhverv som fiskermand næsten en selvfølge.

En lørdag den 22. august i '36 ved middagstid, var den yngste bror Domingo gået ned for at tjekke op på fiskelinerne, da han fik et glimt i øjet – bogstaveligt talt. En lille gullig metaldisk lå og reflekterede solens stråler, og i modsætning til hvad ens første indfald i dag ville have været, at mon hvilken båtnakke havde fået den strålende ide at forurene floden med sine ølkapsler, så blev unge Domingo ramt af nysgerrighed i sin rene form, og han sprang derfor ned i floden for at undersøge nærmere...

Ved den gyldne metalskive lå de rustne rester af en boks af jern, og da Domingo fik taget et kig ind i kassen, begyndte han at ryste – det var guldets ekstasi! Guldkæder, gulddiademer og over 1600 guldmønter mødte hans blik, og et glædesråb blev udråbt: *“Vi er reddet! Gud har sendt os disse mønter!”*, men selvsamme Gud skulle efterfølgende få klagesange over denne “gave” – bærende guldets forbandelse.

Domingo fortrød med det samme sit udbrud, tænk nu, hvis nogen havde hørt ham?

Han skyndte sig at få skatten op på land, for at begrave den der, hvilket år efter var med til at føde rygter om, at skatten oprindeligt skulle være fundet på land.

Domingo kendte sine brødre godt, han vidste at der ikke ville være jalousi eller grådighed imellem dem, men inden han løb til sine to ældre brødre, Jorge og Arisóbulo, for at fortælle om deres redning ud af fattigdom, så havde han af gode hjerte gemt en lille håndfuld doubloons, til side, til sin kære mor.

Brødrene havde været dødbekymret om Domingo skulle have blevet spist af en kaiman, siden han tog så lang tid om at se til fiskelinerne, men fra dødbekymrede til dødspændte, spurtede alle tre brødre nu hen til nedlægningsstedet. Her blev både guldmønter, diademer og kæder delt trevejs imellem dem, og blev proppet ned i gamle smørdåser af blik.

Madammen og pigerne

Et amerikansk studie viser at ca. 70% af lotterivindere går fallit på under 3 år, og sådan et studie må vise sig tidsløst om man skal tage Guzmán'erne i mente. For Guzmán-brødrene måtte guldet have været for stor en fristelse, da alt pludselig kunne erhverves, og de tre unge livsglade brødre har måske

kun haft én ting på hjernen, siden at dette blev deres førsteprioritet: besøg på bordel. Og ikke bare besøg, men frekvente besøg i en af Hondas fineste bordeller, med nogle af de smukkeste prostituerede i hele Colombia og fra andre verdensdele, grundet den store internationale handel, der var til stede i byen, grundet at det var den mest betydelige havn på floden.

Bordellet lå ved gaden Quebrada Seca, og var ejet og styret af Tulia Manzanares, også kendt som 'Madammen', og hver gang brødrene kom på besøg, råbte 'Madammen' noget i stil med: "Piger, mønt-doktorerne er her!", som måtte være mødt med stor begejstring, da brødrene ikke var bange for at betale fra sig. Pigerne dansede og drak med Guzmán'erne og blev betalt godt for deres tjenester, ca. fem guld cobs pr. pige hver gang – hvad der svarer til ca. 130.000 kr. for samlere i dag.

Kødets lyster blev en afhængighed for brødrene – og en pengesluger, som nok ikke var af moderens velsignelse – dette sammen med andre luksuriøsiteter og selvfølgelig alkoholen som der også blev kastet penge efter. Det blev sådan en afhængighed, at der også blev brugt dyre domme på tolv skræddersyede jakkesæt til de tre brødre, som kunne bruges til de "særlige lejligheder", og de købte endda en slagterforretning, som man umiddelbart skulle tro var et klogt valg, men de solgte 1½ pund kød for 1 pund køds pris – bare for at tiltrække pigerne.

Deres smarteste "investering" var nok at bruge deres sidste skejser på en ny bil, men den skulle så alligevel



Floden Magdalena løber fra Andesbjergene i det sydvestlige Colombia og udmunder i det Caribiske Hav, den er 1.540 km lang.



bruges til at køre til Medellín, for at have mere sjov og gøgl med piger og spiritus...

Man havde håbet på, at historien ville ende her med Jesus' lignelse om den fortabte søn; om ham som fattig, og besejret af verden, vendte hjem til sin fader og familie, efter at have levet et liv i lyst og luksus, mens han brugte sin del af farens forudgivne arv.

Dette lå desværre ikke i kortene, og efter nogen tid i Medellín drog den yngste bror, Domingo, tilbage til Honda. Også han blev besejret af den verden, hvis goder han havde fråset af i de gyldne escudos' eufori, desperat og tomhændet vendte han "hjem" til den selvsamme by, som havde forrådt ham. Der var nu gået et halvt år. Moders kærlighed var ingen steder i Honda at finde, så gudsforladt, sulten og uden fiskegvej var desperationen grebet ind – han måtte få noget at spise!

Han stjal et par høns, men hans forsøg på overlevelse mislykkedes, så Domingo blev fanget og røg i fængsel.

I cellen gik dagene med at synke længere og dybere ned i fortabelse og modløshed, en mening med livet var ikke at finde, og han havde mistet alt hvad kært var, da sandhedens fundament ikke var lagt i hans liv og tilbage var kun mørke, ensomhed og mistrivsel.

Et par uger senere, i den første uge af februar '37, blev Domingo de Guzmán løsladt, den yngste af de tre brødre og



finderens af 'El Mesuno'-skatten. Mørket i ham havde valgt den sidste udvej, selvmordets vej. Så under den årlige fejring af Santa Lucia havde han anskaffet sig en stang dynamit, og drog til centrum af byen for at tage sig af dage. Som en udåndende vulkan, hørtes et overdøvende brag, hvor festivalens glæde og grin blev til skrig og gråd.

De to ældre brødre var så godt som forsvundet, og det fremgår heller ikke, om Domingo skulle have lykkedes i at tage flere med ham i døden. Måske havde Jorge og Arisóbulo slået sig endeligt ned i Medillín og stiftet familie? Eller led de samme sørgelige skæbne og blev fundet i en grøft et par år efter?

En ting er sikkert: brødrenes eftermæle var spredt ud over hele Colombia, og efterfølgende ud over hele verden. Godt 500 af mønterne endte med at blive erhvervet af Banco de La República i Bogotá, hvor folk der blev betalt af brødrene kom for at få dem "vekslet".

De sidste 1.100 cobs endte fx op på auktion i New York i 1960'erne, og i dag er en af de forbandede mønter i min hånd. Guld udvundet af slavegjorte under ulidelige forhold, hvor millioner skulle bukke under for den spanske krone, guld tabt i en synkende skude, i en tid hvor de færreste kunne svømme, guld genfundet i den uvidendes glædesekstase, kun ledende til selvsammes fortabelse og dramatiske død kun godt et halvt år senere.

Tænk hvor mange lignende historier der gemmer sig derude på alverdens mønter, glemt for evigt, men så er det alligevel lidt ekstra spændende at være møntsamlere, når historien alligevel giver sig til kende – og hvilke andre fortællinger trænger til at blive belyst?

Kilder til refereret artikel

<https://www.buscadores-tesoros.com/t6380-asi-se-despilfarro-el-tesoro-del-mesuno-municipio-de-honda>

<https://www.sedwickcoins.com/articles/mesuno.htm>

Kilder til fotos

<https://www.banrepcultural.org/bogota/actividad/el-museo-del-oro-un-museo-con-su-propia-historia>

https://www.google.com/search?q=san+felipe+castle+colombia&sca_esv=5596-82386&tbm=isch&sxsrf=AB5stBgcRxX2ap2iAyxUtbPKPfaiQjiUBw:1692871817786&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwikueX6hvWAAxXYRPEDHeroCMEQ_AUoAXoECAMQAw&biw=1680&bih=876#imgrc=sM4E4OMYkt_E6M

<https://www.expedia.com/Honda.dx6204207?gallery-dialog=gallery-open>

Amagerlands Numismatiske Forening i samarbejde med Stack's Bowers Galleries
indbyder til fremvisning af udvalgte mønter fra

L. E. Bruun samlingen

der sælges på online auktion 19. - 21. februar 2025



Fr III, 2 Mark 1660
vurdering eur 100 - 150



Fr III, Eben Ezer Krone 1659
vurdering eur 1000 - 1500



Erik Emune, Penning, Hbg. 1, ks.
vurdering eur 300 - 350

Det sker i forbindelse med Amagerlands Numismatiske Forenings

Møntbørs lørdag den 8. februar 2025 kl. 10 - 15

30 udstillere - medlemsauktion kl. 14 - se mere på anf-mont.dk

Skottegårdsskolen, Saltværksvej 63, 2770 Kastrup - indgang fra Nordmarksvej

WESTJYSK COINS

KØB OG SALG AF GULD, SØLV,
GAMLE MØNTER OG SEDLER.

TLF.: +45 28 11 69 49

SØNDERGADE 9, 6920 VIDEBÆK

WWW.WESTJYSK-COINS.COM



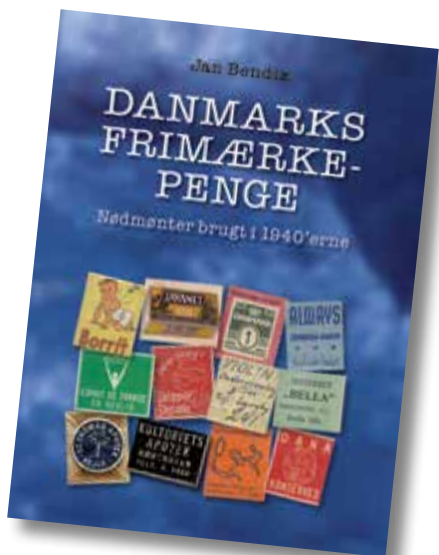
Bliv web-medlem i DNF

Web-medlem: 200 kr.

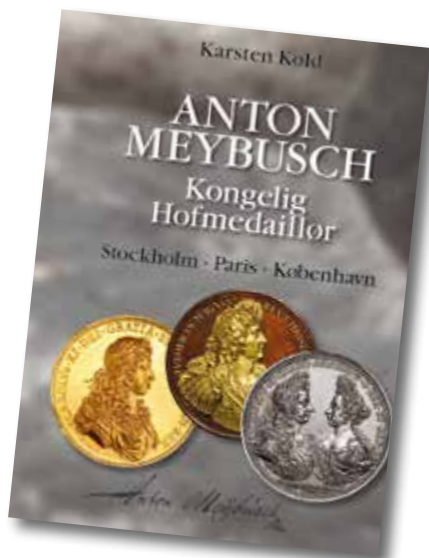
Almindelig kontingent: 350 kr.

Se alt om DNFs auktioner, bogtilbud
og om indmeldelse på: numismatik.dk

Spar 150 kr.



Smukt og "komplet" værk med henvend 5.500 afbildninger Danmarks Frimærkepenge.



Anton Meybusch' ansættelsesforhold i Stockholm, Paris, København, England og Tyskland. Flot og rigt illustreret.



Prægtige kunstmedaljer, smukt fotograferet – flot og overskueligt præsenteret.



Med nogle få undtagelser er søslingene fortsat så gængse, at det giver samlere mulighed for at opbygge en pæn samling.

**Bøgerne kan bestilles på:
numismatik.dk**

Fra Bent Petersens samling

Af Birger Bentsen

Bent Pedersen samling indeholder mange interessante emner. Den der er udvalgt til nærmere omtale på auktion 605 den 22. februar, er en denar – lot 76, udstedt i år 58 f.Kr. Mønten er præget under den romerske republik under tresviri monetales (møntmester) M. Aemilius Scaurus og P. Plautius Hypsaeus. Denne mønt er bemærkelsesværdig ved at fejre en begivenhed, der er knyttet til en af tresviri monetales personlige historie, især M. Aemilius Scaurus.

De historiske begivenheder bag mønten

M. Aemilius Scaurus var guvernør i Syrien i 60'erne f.Kr. og spillede en væsentlig rolle i konflikten med nabatæerne, en magtfuld arabisk stamme. I 62 f.Kr. havde den romerske hærfører og politiker Pompejus sendt en styrke ledet af Scaurus for at tage sig af Aretas, nabatæernes konge. Scaurus havde i første omgang ikke held med at frembringe en afgørende militær sejr, men var i stand til at få en betydelig tribut. Efter at være blevet plaget af de romerske tropper underkastede kong Aretas sig til sidst, og betalte en bøde på 300 talenter (ca. 7,5 tons) til Pompejus.

Mønten præget af Scaurus og Plautius Hypsaeus mindes imidlertid den senere fase af konflikten. I 58 f.Kr., da Scaurus tjente som curule aedile (en romersk magistrat), udstedte han mønter, der forestillede Aretas i en bedende stilling, knælende ved siden af en kamel – et symbol på underkastelse. Dette var en direkte henvisning til den tidligere episode med romersk intervention i nabatæisk område.



Møntens symbolik

Skildringen af Aretas som en bedende, understreger den nabatæiske konges underkastelse under romersk magt. Denne form for billedprog var ikke ualmindeligt på romerske mønter, men var især betydningsfuldt i dette tilfælde, fordi Scaurus mindedes en begivenhed, der involverede ham direkte. Kamelen er sandsynligvis et symbol forbundet med det nabatæiske kongerige, som var kendt for sine kamelkaravaner og ørkenhandelsruter.

Designet, der viser Aretas, der knæler ved siden af en kamel, spiller ind i den romerske praksis med at bruge mønter til at udbrede politiske budskaber og personlige præstationer. Dette giver os et sjældent indblik i de måder, hvorpå enkeltpersoner brugte mønter til at fejre deres egen, og deres slægts, militære og politiske succes.

Plautius Hypsaeus' rolle

P. Plautius Hypsaeus var en anden tresvir monetalis, der var involveret i udstedelsen af denne denar. Hans involvering kan have været mere ceremoniel eller administrativ, da den faktiske konflikt og repræsentationen af Aretas sandsynligvis kom fra Scaurus' personlige historie. Men inddragelsen af Hypsaeus som medtjener antyder, at dette var et fælles anliggende, måske for at ære begge mænd eller for at opfylde deres fælles pligter inden for den romerske stat.

Sammenfattende giver mønten udstedt i 58 f.Kr. af M. Aemilius Scaurus og P. Plautius Hypsaeus et interessant og sjældent eksempel på en tresvir monetalis, der mindes en personlig militær præstation, i dette tilfælde underkastelsen af kong Aretas af nabatæerne. Det afspejler også den romerske praksis med at bruge mønter til at udsende nøglepersoners bedrifter, ofte sammenflettet personlige historier med bredere politiske og militære temaer.



Meget små sælger-salærer i DNF

Her kan du se, hvad det koster at sælge i DNF:

SÆLGER-salær beregnes af hammerslags-prisen.

Alt inklusive moms. Salær udgør pr. auktionsnummer:

10% af de første 500 kr. 5% af beløbet mellem 500 - 1.000 kr.

og 2,5% af resten af beløbet over 1.000 kr.

Der afregnes maksimalt 500 kr. pr. solgt lot, som opnås ved hammerslag på 18.000 kr. – altså kun 2,78%. Eksempelvis:

Hammerslag	Salær	Hammerslag	Salær	Hammerslag	Salær
100	10	1.000	75	10.000	300
500	50	5.000	175	18.000	500

Du kan med fordel sælge dine guldmønter i DNF

Sælg dine ordinære guldmønter på auktion i DNF – UDEN salær

Da mange guldmønter sælges omkring de aktuelle guldpriser, har DNFs bestyrelse besluttet, at du kan sælge dine ordinære guldmønter UDEN at betale sælger-salær. Sjældne guldmønter pålægges vores alm. lille salær.

For yderligere salærer ved salg af mønter se: numismatik.dk

Købersalær nedsat til 10% i DNF

Ti procent er noget lettere at regne med

KØBER-salæret er nedsat til 10% i DNF. Det er nu noget lettere at udregne hvad din eksakte pris bliver på et lot – 10% er noget lettere at regne med end med de førhen 15%.

Hammerslagspris 100 kr. – du betaler 110 kr. – lige ud af landevejen.

HUSK: Forsendelse for brevbud er GRATIS. Dog er der omkostninger for forsendelses ved køb af bøger.

Skruedalere : bokstalere

Bent Petersen samling indeholder, som tidligere nævnt, mange spændende emner. Et kuriøst lot kommer under hammeren på DNFs auktion 605, 22. febr. lot 188 – Christian 5. 1-Specie 1670, skruedaler med billede; Hede 61A, Sieg 58.1.

Af Birger Bentsen



Skruedalere, også kendt som bokstalere, er fascinerende og sjældne mønter, som både er historisk interessante og et imponerende håndværk. Disse skruedalere fungerede ikke blot som penge, men også som små kunstværker og opbevaringsgenstande. Fænomenet stammer primært fra 1600- og 1700-tallets sydtyske områder, men deres tilstedeværelse i Skandinavien er et vidnesbyrd om handel og kulturel udveksling i perioden.

Konstruktionen af skruedalere

Skruedalere blev fremstillet på to forskellige måder:

1. Udhulet type:

- Her blev en enkelt daler udhulet i en drejebænk for at skabe en skålform med en gevindkant.
- En anden daler blev derefter bearbejdet til en passende "lågdel" med en tilsvarende gevindkant, så de kunne skrues sammen.
- Resultatet var en skruedaler, der i tykkelse svarede til en almindelig daler eller en smule tykkere.

2. S sammensat type:

- Denne type krævede, at daleren blev savet i to dele – forsiden og bagsiden.
- Begge dele blev derefter monteret på en ring, der kunne skrues sammen.

- Denne metode skabte skruedalere, der ofte var betydeligt tykkere end almindelige mønter og derfor kunne indeholde mere.

Formål og brug

Skruedalere havde både praktiske og kunstneriske funktioner:

- **Opbevaring:** De blev brugt som små dåser til at opbevare miniaturemalerier, små billeder eller endda kostumelag af marieglas. Disse lag kunne bruges til at skabe illusioner eller variationer, som vi kender det fra påklædningsdukker.
- **Kunstværker:** Mange skruedalere blev dekoreret med smukke miniaturebilleder eller graveringer. Især sydtyske dalere blev ofte brugt som udgangsmateriale på grund af deres dekorative design.
- **Personlig værdi:** Nogle skruedalere blev sandsynligvis brugt som personlige minder eller samleobjekter.

Skandinaviske skruedalere

Skruedalere med skandinaviske mønter er ekstremt sjældne, især de, der er lavet af dalere fra Christian IV, Frederik III og især Christian V. Disse konger repræsenterer en periode i Danmark-Norges historie, hvor møntproduktionen var præget af pragmatiske og dekorative træk. Skruedalere med mønter fra denne periode er derfor højt eftertragtede på samlermarkedet.

Sjældenhed og værdi

På grund af deres sjældenhed og ofte unikke udformning kan skruedalere opnå betydelige priser på auktioner. Eksempler med danske mønter er særligt eftertragtede, fordi de kombinerer historisk og national betydning med det håndværksmæssige og kunstneriske aspekt.

Eksempler på skruedalere solgt på auktion:

*Oslo Myntgalleri 39 lot 321.
Sammensat type.
Skruedaler 1677-1680/1671.
NMD.65-68/58-59,
H.29C/29A-B*





Oslo Myntgalleri 31 lot 56.
Sammensat type.
Skruedaler/box-taler 1655,
Christiania. NMD.93-
95/77, H.17/41, 1+,
Ex. Ahlström nr.3 3/4-
1973 nr.758 og Ex. Grev
Christian Lerche, Bruun
Rasmussen & Ahlström
26/3-1992 nr.1322



Oslo Myntgalleri 33 lot 1121.
Frederik III (1648-1670).
Skruedaler/box taler 1666.
S.19 NMD.111, H.57,
Aagaard 65.4/66.1,
Ex. Høiland nr.137
4/11-2010 nr.2243



Oslo Myntgalleri 36 lot 36.
Christian IV (1588-1648).
Skruedaler/box taler 1638.
(13,58 g). S.2, Christiania.
NMD.38, H.5A, 1+

Ny login ved bud på web

Fremover skal man være godkendt som byder

For at forbedre sikkerheden for alle ved brevbud, har vi ændret måden at logge ind på auktionerne. Fremover skal man være godkendt som byder inden du kan brevbyde. Dog er alle, der har budt i år forhåndsgodkendt. Sådan gør du:

- Gå ind på den auktion du vil byde på.
- Tryk på “Auktionslogin” længere nede.
- Indtast “Email” og “Kodeord” – og tryk på Login.
- Hvis du har glemt dit kodeord, går du til “Glemte kodeord”. Indtast din email tryk på “Nulstil kodeord”. Der kommer en mail med link. Tryk på linket og opret nyt kodeord.
- Nu kan du gå ind på auktionen og brevbyde – god fornøjelse.

Hvis du er ny bruger eller mangler login:

- Gå til “Opret ny auktionslogin”.
- Indtast dine oplysninger og tryk på “Registrer info”.
- Når din login er godkendt, vil du modtage en mail, hvorefter du kan byde.

Hvis du har spørgsmål mv. er du velkommen til at henvende dig til os på email brevbud@numismatik.dk

Kommende storauktioner i DNF

Lørdag den 22. februar · auktion 605

Bent Petersen samling del 2 – 525 numre.

Eftersyn i foreningens bibliotek · Sdr. Boulevard 65 st. · Kbh V
onsdag den 12. februar, kl. 17:00 – 21:00.

Lørdag den 12. april · auktion 607

Eftersyn i foreningens bibliotek · Sdr. Boulevard 65 st. · Kbh V
onsdag den 9. april, kl. 17:00 – 21:00.

Billeder af samtlige mønter kan ses på numismatik.dk

Fra motiv til medalje fra et digital foto

Et helt specielt minde
til en særlig dag



Villadsen Metal & Design

4056 8906 · danske-medaljer.dk

Ukrainske mønter – i krigens skygge

Af Torben Juul Hansen

I 1990-91 gik det før så mægtige Sovjetunionen i opløsning, og Ukraine blev igen en selvstændig stat. Ukraines nationale valuta blev herefter Hryvnia og dens hundrededelt Kopiika. Mønterne blev sat i omløb under den monetære reform september 1996 ledet af Ukraines nationalbank. Valutaens bogstavkode er UAH, det forkortede navn er Hrn og valutaen har et grafisk symbol: ₴. 1 DKK svarer på nuværende til 5,9 UAH.



Diverse ukrainske mønter udgivet i perioden 1996 - 2020.

10 kopiikas

Metal: Jern med messingcoating.
16,3 mm, 1,7g.

50 kopiikas

Metal: Jern med messingcoating.
23 mm, 4,2g.

1 hryvnia

Metal: Jern med nikkeloverlag.
18,9 mm, 3,3g.

2 hryvnia

Metal: Jern med nikkeloverlag.
20,2 mm, 4g.

5 hryvnia

Metal: Zinklegering med nikkeloverlag. 22,1 mm, 5,2g.

10 hryvnia

Metal: Zinklegering med nikkeloverlag. 23,5 mm, 6,4g.



10 hryvnia. Den nye serie med krigen som hovedemne.
Metal: Zinklegering med nikkel-
overlag. 23,5 mm, 6,4g

Vi hører meget om krigen i Ukraine og om hvordan det påvirker livet for almindelige ukrainere og vitale samfundsinstitutioner – det har sine dybe konsekvenser at gå fra almindelig international handelsøkonomi og til at indstille et så stort land på krigsøkonomi.

Utrolig mange produktionsformer og behov har ændret sig i Ukraine de sidste par år. Det har også påvirket designet af de gængse mønter i omløb. I møntserierne fra 1996-2020 brugte man de gamle ukrainske nationale helte og symboler som motiver. Det er vel naturligt, at en rimelig ny selvstændig nation, gerne vil forbindes med noget bastant og ædelt, for at signalere sit historiske ophav.

I de sidste par år, er møntserierne blevet meget præget af Ruslands krig mod Ukraine og designet virker naturligt meget symbolladet. Ind er kommet mere design, der leder tankerne hen på krigen og der bruges deciderede militære symboler og billeder som refererer til forsvaret af Ukraine. Forskellige hærafdelinger hædres, f.eks logistik- og kommunikationstropperne. I 10 Hryvnia-serien er der en hel række af disse “krigsmønter”, ligesom der er kommet en del “mindemønter” i mindre oplag, både ædelmetal og alm. møntmetal.

5 Hryvnia – Bucephalus BTR-4E

Denne erindringsmønt viser et pansret køretøj, Bucephalus BTR-4E. Det er et firehjulstrukket kampkøretøj, som bruges af Ukraines væbnede styrker og nationalgarde. Teksten er designet som sammennittede plader, ligesom den galloperende hest på bagsiden. De pansrede plader minder om en maskine eller



Flere historier og bestilling af mønter:

bank.gov.ua/en/uah/numismatic-products

fortidens “kampvogn”. Den leder tankerne hen på Alexander den Stores legendariske hest Bucephalus – symbolet på loyalitet, vilje og frygtløshed. Udgivet 27.11.2024. Kobberlegering. 16.54 g / 35 mm.

10 Hryvnia – “Hverken kugle eller sabel!”

Erindringsmønt i sølv med en hyldest til Kharakternyk-kosakkerne, som er omgærdet af mytisk berømmelse og er blevet et symbol på kampvilje og våbenkendskab – “*kun kugler af sølv kunne fælde en kosak*”.

På forsiden ses en Kharakternyk-kosak som beskytter en fugl – et symbol på frihed. Fuglen ligner en trefork, Ukraines våben. På den matterede baggrund ses knækkede fjendesabler, der ikke kan nå ind til kosakken – håbet og ønsket om at leve som andre selvstændige nationer – i fred og frihed.

Bagsiden viser en stiliseret soldat som holder og beskytter Ukraines lille våbenskjold – fjendens kugler preller af på soldaten et symbol på kampvilje, frihed og uafhængighed. Udgivet 04.12.2024. Sølv .925. / 33,6 g / 38,6 mm.



MØNTBØRS

Gratis
adgang og
parkering

Køb · Salg · Bytte · Auktion

**I klublokalerne på Dampmøllevej 2, 4300 Holbæk
Søndag 2. marts 2025 · 10:00 – 16:00.**

Der afholdes auktion klokken 11:00 og klokken 14:00.

Eftersyn af 45 minutter før auktion. Auktionsliste: holbaekmøntklub.dk

Mulighed for køb af mad og drikke.



HOLBÆK & OMEGNS MØNTKLUB

Bestilling af byttebord: Michael Hansen tlf. 5120 7347,
eller Jannik Nielsen tlf. 4043 8741,
e-mail: MontMichael@hotmail.com senest 9. februar.
Prisen er kr. 50,- pr. bord.

DANSK NUMISMATISK FORENING



Medlemsmøder

Medlemsmøderne med auktioner afholdes onsdage i:

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K

Auktionseftersyn kl. 18.15 - 19.00

DNF medlemsmøder

Lørdag den 22. februar 2025

Auktion 605 – STOR-Auktion over Bent Petersens samling del 2.
Forventet starttidspunkt kl. 10.00

Onsdag den 19. marts 2025

Auktion 606

Lørdag den 12. april 2025

STOR-Auktion 607
Forventet starttidspunkt kl. 10.00

Onsdag den 23. april 2025

Auktion 608

Onsdag den 14. maj 2025

Auktion 609
Efter mødet spising i nærheden. Tilmelding nødvendig.

DNF'S HJEMMESIDER MED VURDERINGSPRISER:

møntkataloget.dk
seddelkataloget.dk



Fraktionsmøder

Fraktionsmøderne afholdes i foreningens bibliotek:

**Sønder Boulevard 65, Stuen
København V**

MEDALJER

Mandag 27. januar 2025

Klokken 18.00 – 20.00

Danmarks euro-opfølgning og udenlandske medaljer med tilknytning til Danmark.

Ønske om deltagelse i spising kl. 17.30

Preben e-mail: preben.nielsen@youmail.dk

Sild + 1 stk. smørrebrød (60 kr.),

Sild + 2 stk. smørrebrød (80 kr.).

ANTIK & MIDDELALDER

Onsdag 29. Januar

En sjov lille mønt med en historie om lidt "vandpjaskeri".

Onsdag 5. Marts 2025

"Skønheden og Udyret" - Hvad gør en en mønt æstetisk kontra uskon.

Tag gerne lidt mønter med.

Formand

Michael Wagner Christiansen
60 52 34 81
formand@numismatik.dk

Næstformand

John Lind
20 70 85 78 - til kl. 21.00
webmaster@numismatik.dk

Provinsrepræsentant

Birger Bentsen
20 27 42 73
brevbud@numismatik.dk

Kasserer

Henning Ingemann Larsen
25 33 71 42
kasserer@numismatik.dk
Bankkonto: Den Danske Bank
Reg: 1551 Konto: 3517 556300
MobilePay: 94 27 50.

**Bestyrelsesmedlem
& redaktør af NR**

Torben Juul Hansen
num-rap@numismatik.dk

Sociale Medier

Samuel Flyger
samuel.flyger@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem

René Villadsen
40 56 89 06

Bestyrelsesmedlem

Mads Smedman
40 36 16 84

Bestyrelsesmedlem

Alex Jensen
alexitjensen@yahoo.com

DNF-kalenderen**Februar**

22. Lørdag. STOR-Auktion 605.

Marts

5. *Fraktionsmøde; Antik & Middelalder*
19. Onsdag Auktion 606.

April

12. Lørdag; STOR-Auktion 607.
Forventet starttidspunkt kl. 10.00
23. Onsdag Auktion 608.

Maj

14. Onsdag Auktion 609.
Efter mødet spisning i nærheden.

Brevbud

**Brevbud afgives bedst og
lettet på vores hjemmeside:
numismatik.dk**

Brevbud afgives bedst i god tid,
så er du sikker på at få en
kvittering med dine rigtige bud.

BEMÆRK:
**Der lukkes for budgivning
kl. 20.00 dagen før auktion**



Your Treasures are in Good Hands with us



- Over 35 years of experience and expertise
- More than 10,000 clients worldwide
- Top quality color printed catalogues
- International customer care:
Phone +49 541 9620-20

Yearly 4 internationally recognized
auctions for coins and medals
with remarkable hammer prices!

Profit from our experience of more than 130 successful auctions –
consign your coins and medals! More information: www.kuenker.com



Fritz Rudolf Künker GmbH & Co. KG
Gutenbergstraße 23 · 49076 Osnabrück · Germany
Phone +49 541 9620-20 · Fax +49 541 9620-222
www.kuenker.com · service@kuenker.com
Located in: Berlin, Munich, Osnabrueck

